

UMOWA MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ A RZĄDEM NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ O WSPÓLPRACY W DZIEDZINIE GOSPODARKI WODNEJ NA WODACH GRANICZNYCH

podpisana w Berlinie dnia 11 marca 1965 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 11 marca 1965 roku podpisana została w Berlinie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ A RZĄDEM NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ O WSPÓLPRACY W DZIEDZINIE GOSPODARKI WODNEJ NA WODACH GRANICZNYCH

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej kierując się dążeniem do umocnienia i rozszerzenia przyjaznych stosunków między obu Państwami w dziedzinie gospodarki wodnej na Odrze, Nysie Łużyckiej i innych wodach granicznych postanowiły zawrzeć niniejszą Umowę i w tym celu wyznaczyły Pełnomocników:

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
mgr inż. Janusza GROCHULSKIEGO,
Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej —
dypl. inż. Johanna ROCHLITZERA,
Kierownika Urzędu Gospodarki Wodnej
przy Radzie Ministrów Niemieckiej Republiki
Demokratycznej,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, uzgodnili, co następuje:

ABKOMMEN

ZWISCHEN DER REGIERUNG DER VOLKSREPUBLIK POLEN UND DER REGIERUNG DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT AUF DEM GEBIET DER WASSERWIRTSCHAFT AN DEN GRENZGEWASSERN

Geleitet von dem Wunsch, die freundschaftlichen Beziehungen zwischen beiden Staaten auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft an der Oder, der Lausitzer Neiße und den anderen Grenzgewässern zu festigen und zu erweitern, sind die Regierung der Volksrepublik Polen und die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik übereingekommen, dieses Abkommen zu schließen.

Zu diesem Zweck haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Die Regierung der Volksrepublik Polen
Mgr. inż. Janusz GROCHULSKI
Präsident des Zentralamtes für Wasserwirtschaft
der Volksrepublik Polen

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik
Dipl.-Ing. Johann ROCHLITZER
Leiter des Amtes für Wasserwirtschaft beim
Ministerrat der Deutschen Demokratischen Republik

die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten folgendes vereinbart haben:

Artykuł 1.

1. Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych według zasad ustalonych w niniejszej Umowie.

2. Wodami granicznymi w rozumieniu niniejszej Umowy są:

- a) odcinki wód powierzchniowych płynących, którymi przebiega granica państwowa;
- b) inne wody powierzchniowe oraz wody podziemne — w miejscach przecięcia granicą państwową.

3. Postanowienia niniejszej Umowy mają odpowiednie zastosowanie do obszarów zalewowych między wałami przeciwpowodziowymi, a w przypadku braku tych obwałowań — między liniami brzegów, wyznaczonymi najwyższym stanem wody rzek granicznych.

Artykuł 2.

W rozumieniu niniejszej Umowy gospodarka wodna na wodach granicznych, w zakresie której Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie gospodarczej i naukowo-technicznej w celu regulowania stosunków wodnych oraz kompleksowego wykorzystywania zasobów wodnych, obejmuje następujące główne zadania:

- 1) bilansowanie zasobów wód granicznych i zapotrzebowania na wodę pod względem ilości i jakości;
- 2) prowadzenie badań, obserwacji i pomiarów hydrologicznych, hydrometeorologicznych i hydrogeologicznych oraz wymianę odpowiednich danych;
- 3) pobór wody powierzchniowej lub podziemnej dla ludności, przemysłu i rolnictwa oraz dla innych potrzeb;
- 4) wprowadzanie wód i ścieków do wód granicznych;
- 5) budowę, utrzymanie i wykorzystywanie urządzeń piętrzących oraz innych urządzeń gospodarki wodnej;
- 6) nawadnianie i odwadnianie gruntów przez regulowanie dopływu i odpływu wody;
- 7) regulację i utrzymanie granicznych wód żeglownych i nieżeglownych oraz ochronę koryt rzecznych i obszarów zalewowych przed erozją wodną;
- 8) ochronę wód przed zanieczyszczeniem;
- 9) ochronę przed niebezpieczeństwem wielkich wód, powodzi sztormowych i pochodu lodów;
- 10) prowadzenie badań i kontroli dla oceny jakości wody oraz stosunków odpływu na wodach granicznych;
- 11) wydobywanie materiałów z wód powierzchniowych;
- 12) zapewnienie przestrzegania wymogów gospodarki wodnej przy budowie mostów, międzypaństwowych urządzeń przesyłowych i innych budowli na wodach granicznych.

Artykuł 3.

1. Umawiające się Strony będą się konsultować przy opracowywaniu wieloletnich planów gospodarki wodnej na wodach granicznych, a w razie potrzeby także przy opracowywaniu planów rocznych oraz uzgadniać te plany, jak również wymieniać doświadczenia w tej dziedzinie. Zasady

Artikel 1.

(1) Die Abkommenspartner werden auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft an den Grenzgewässern nach den in diesem Abkommen festgelegten Grundsätzen zusammenarbeiten.

(2) Grenzgewässer im Sinne dieses Abkommens sind:

- a) Die Abschnitte der fließenden Oberflächengewässer, in denen die Staatsgrenze verläuft;
- b) andere Oberflächen- und die Grundwässer an den Stellen, an denen sie durch die Staatsgrenze geschnitten werden.

(3) Die Bestimmungen dieses Abkommens sind auf die Überschwemmungsgebiete zwischen den Deichen und, falls Deiche nicht vorhanden sind, zwischen den Uferlinien, die durch den höchsten Wasserstand der Grenzflüsse bestimmt werden, entsprechend anzuwenden.

Artikel 2.

Im Sinne dieses Abkommens umfaßt das Gebiet der Wasserwirtschaft an den Grenzgewässern, auf dem die Abkommenspartner zum Zwecke der Regelung der Wasserhältnisse und der komplexen Nutzung der Wasservorräte wirtschaftlich und wissenschaftlich-technisch zusammenarbeiten, folgende Hauptaufgaben:

1. Bilanzierung der Wasservorräte der Grenzgewässer mit dem Wasserbedarf nach Menge und Beschaffenheit
2. Durchführung hydrologischer, hydrometeorologischer und hydrogeologischer Untersuchungen, Messungen und Beobachtungen sowie Austausch der entsprechenden Daten
3. Entnahme von Oberflächen- oder Grundwasser für die Bedürfnisse der Bevölkerung, der Industrie, der Landwirtschaft und andere Bedürfnisse
4. Einleitung von Wasser und Abwasser in die Grenzgewässer
5. Bau, Instandhaltung und Nutzung der Stauanlagen und anderer wasserwirtschaftlicher Anlagen
6. Be- und Entwässerung der Böden durch Regelung der Zu- und Ableitung des Wassers
7. Ausbau und Instandhaltung der schiffbaren und nicht-schiffbaren Grenzgewässer sowie der Schutz der Flußbetten und der Überschwemmungsgebiete vor Wassererosionen.
8. Schutz der Gewässer vor Verunreinigungen
9. Schutz vor Hochwasser-, Sturmhochwasser- und Eisgefahren
10. Durchführung von Untersuchungen und Kontrollen zur Beurteilung der Wassergüte sowie der Abflußverhältnisse in den Grenzgewässern
11. Entnahme von Stoffen aus den Oberflächengewässern
12. Sicherung wasserwirtschaftlicher Belange beim Bau von Brücken, zwischenstaatlichen Beförderungseinrichtungen und anderen Bauwerken an den Grenzgewässern.

Artikel 3.

(1) Die Abkommenspartner werden sich bei der Ausarbeitung von Perspektivplänen und im Bedarfsfalle von Jahresplänen der Wasserwirtschaft für die Grenzgewässer konsultieren und diese Pläne abstimmen sowie die Erfahrungen auf diesem Gebiet austauschen. Die Grundsätze und die

i tryb uzgadniania i realizacji tych planów podlegają uzgodnieniu.

2. Umawiające się Strony będą dążyły do poprawienia bilansu wodnego przez jak najbardziej oszczędne zużywanie i wielokrotne wykorzystywanie pobieranej wody.

Artykuł 4.

Umawiające się Strony ustalają zasady współpracy służb informacji i prognoz w zakresie hydrologii, hydrometeorologii i hydrogeologii na wodach granicznych. Ustalają one również zasady wykonywania badań, pomiarów i obserwacji w tym zakresie oraz wspólnie wykorzystują wyniki dla określenia zasobów wodnych wód granicznych.

Artykuł 5.

Przedsięwzięcia podejmowane przez jedną z Umawiających się Stron na wodach granicznych i obszarach zalewowych, mogące wywierać wpływ na wielkość przepływu, poziom i jakość wody, na łóżyska wód i szlak żeglowny, jak również na istniejące lub przewidywane w uzgodnionych planach wieloletnich korzystanie z wód granicznych przez drugą Umawiającą się Stronę, wymagają uzgodnienia z tą Stroną.

Artykuł 6.

1. Wszelkie przedsięwzięcia dla utrzymania i regulacji wód granicznych, łącznie z kilometrowaniem, utrzymaniem szlaku żeglownego, wykonywaniem nowych i przebudową istniejących urządzeń gospodarki wodnej oraz ich eksploatacją będą wykonywane przez każdą z Umawiających się Stron według uzgodnionych zasad.

2. Przedsięwzięcia określone w ustępie 1 będą realizowane przez każdą z Umawiających się Stron na jej terytorium na własny koszt. W szczególnych przypadkach mogą być uzgadniane odmienne zasady.

Artykuł 7.

Warunki budowy, przebudowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń piętrzących, urządzeń krzyżujących się z wodami granicznymi oraz urządzeń nawadniających i odwadniających grunty, służących obu Umawiającym się Stronom, podlegają uzgodnieniu. W szczególnych przypadkach w tych sprawach mogą być zawierane odrębne umowy.

Artykuł 8.

1. W rozumieniu niniejszej Umowy „ochrona wód przed zanieczyszczeniem” oznacza ochronę przed wprowadzeniem do wód granicznych substancji stałych, płynnych, gazowych lub radioaktywnych w takiej ilości bądź o takiej temperaturze, które mogą powodować zmiany fizyczne, chemiczne lub biologiczne, ograniczające bądź wykluczające możliwość normalnego korzystania z tych wód dla celów komunalnych, przemysłowych, rolniczych, rybackich i innych, jak również podejmowanie przedsięwzięć dla poprawy istniejącej jakości wody w wodach granicznych.

2. Umawiające się Strony uzgadniają normatywy jakości wody jako podstawę dla ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem.

Arbeitsweise zur Abstimmung und Realisierung dieser Pläne werden vereinbart.

(2) Die Abkommenspartner werden eine Bilanzverbesserung durch sparsamsten Wasserverbrauch und mehrmalige Verwendung des entnommenen Wassers anstreben.

Artikel 4.

Beide Abkommenspartner werden die Grundsätze der Zusammenarbeit des Informations- und Voraussagedienstes auf dem Gebiet der Hydrologie, Hydrometeorologie und Hydrogeologie auf den Grenzgewässern festlegen. Sie legen Grundsätze für die Untersuchungen, Messungen und Beobachtungen auf diesem Gebiet fest und werten gemeinsam die Ergebnisse zur Festlegung des Wasserdargebotes des Grenzgewässer aus.

Artikel 5.

Vorhaben eines Abkommenspartners in den Grenzgewässern und in den Überschwemmungsgebieten, die Einfluß auf die Abflußmengen, die Wasserstände, die Wasserbeschaffenheit, das Gewässerbett, die Schifffahrtsrinne oder auf vorhandene sowie in den abgestimmten Perspektivplänen enthaltene künftige Nutzungen der Grenzgewässer des anderen Abkommenspartners haben können, sind mit diesem abzustimmen.

Artikel 6.

(1) Sämtliche Maßnahmen zur Instandhaltung und zum Ausbau der Grenzgewässer einschließlich der Kilometrierung, der Instandhaltung der Schifffahrtsrinne, der Ausführung neuer und des Umbaus bestehender wasserwirtschaftlicher Anlagen sowie ihre betriebliche Nutzung werden durch jeden der Abkommenspartner nach vereinbarten Grundsätzen durchgeführt.

(2) Die Maßnahmen nach Absatz 1 werden von jedem Abkommenspartner auf seinem Territorium auf eigene Kosten durchgeführt. In besonderen Fällen können abweichende Regelungen vereinbart werden.

Artikel 7.

Die Bedingungen für den Bau, den Umbau, die Instandhaltung und die betriebliche Nutzung von Stauanlagen, Kreuzungsbauwerken und Anlagen zur Be- und Entwässerung der Böden, die beiden Abkommenspartnern dienen, werden vereinbart. In besonderen Fällen können gesonderte Abkommen abgeschlossen werden.

Artikel 8.

(1) Im Sinne dieses Abkommens bedeutet „Schutz der Gewässer vor Verunreinigung” den Schutz vor Einleitung von gasförmigen, flüssigen, festen und radioaktiven Substanzen in die Grenzgewässer in solchen Mengen und Temperaturen, die physikalische, chemische oder biologische Veränderungen bewirken können und dadurch die Möglichkeiten der normalen Nutzung für kommunale Zwecke, Industrie, Landwirtschaft, Fischerei und andere Zwecke einschränken oder ausschließen sowie die Durchführung von Maßnahmen zur Verbesserung der vorhandenen Wasserqualität in den Grenzgewässern.

(2) Die Abkommenspartner werden gemeinsam die Grenzwerte der Wasserbeschaffenheit als Grundlage für den Schutz der Grenzgewässer vor Verunreinigungen festlegen.

3. Umawiające się Strony będą sukcesywnie zmniejszać stopień zanieczyszczenia wód granicznych według ekonomicznych i technicznych możliwości i istniejących potrzeb.

4. Umawiające się Strony będą prowadzić wspólne pomiary kontrolne dotyczące stanu zanieczyszczenia wód granicznych.

5. W przypadkach awarii lub katastrof powodujących zanieczyszczenie wód granicznych Umawiające się Strony uzgadniają odpowiednie działania.

Artykuł 9.

Umawiające się Strony będą podejmować na wodach granicznych uzgodnione działania zmierzające do usunięcia lub zmniejszenia niebezpieczeństwa związanego z wielkimi wodami, powodziami sztormowymi, pochodem lodów oraz okresem posuchy, udzielać sobie wzajemnie pomocy, jak również uzgadniać zasady wykonywania odpowiednich prac i pokrywania kosztów.

Artykuł 10.

Wydobywanie z wód powierzchniowych piasku, żwiru, kamieni, lodu, trzciny i innych materiałów może się odbywać, o ile nie będzie wywierać ujemnego wpływu na przepływ i poziom wody oraz na szlak żeglowny i łóżyska wód granicznych. Warunki wydobywania podlegają uzgodnieniu.

Artykuł 11.

Dla wykonywania postanowień niniejszej Umowy każda Umawiająca się Strona mianuje „Pełnomocnika Rządu do spraw współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych”, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, a także jego Zastępcę. Nazwiska Pełnomocnika i jego Zastępcy będą podane do wiadomości drugiej Umawiającej się Strony w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 12.

1. Pełnomocnicy mogą zawierać porozumienia w celu wykonania niniejszej Umowy. Mogą oni zastrzegać zatwierdzenie porozumienia przez właściwe organy Umawiających się Stron.

2. Pełnomocnicy podają sobie do wiadomości, które organy są właściwe do wykonywania poszczególnych zadań wynikających z niniejszej Umowy.

3. W zakresie ustalonym przez Pełnomocników organy, o których mowa w ustępie 2, będą porozumiewać się bezpośrednio.

Artykuł 13.

1. Pełnomocnicy będą w zasadzie raz do roku odbywać spotkania, przy czym obrady będą przeprowadzane na przemian w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej.

2. Pełnomocnik Umawiającej się Strony, na której terytorium ma się odbyć spotkanie, zwołuje je i przewodniczy na nim.

3. Pełnomocnicy mogą powoływać rzeczoznawców do udziału w spotkaniach.

(3) Die Abkommenspartner werden nach den technischen und ökonomischen Möglichkeiten und den vorliegenden Bedürfnissen den Verunreinigungsgrad der Grenzgewässer stufenweise vermindern.

(4) Die Abkommenspartner werden gemeinsam die Kontrollmessungen des Verunreinigungsgrades der Grenzgewässer durchführen.

(5) Bei Katastrophen- und Havariefällen, durch die die Grenzgewässer verunreinigt werden, stimmen die Abkommenspartner die erforderlichen Maßnahmen ab.

Artikel 9.

Beide Abkommenspartner werden auf den Grenzgewässern abgestimmte Maßnahmen zur Beseitigung oder Verminderung der Gefahren durchführen, die mit Hochwasser, Sturmhochwasser, Eisgang und Trockenwetterperioden verbunden sind, sowie sich gegenseitig Hilfe leisten und gemeinsam die Grundsätze der Durchführung von entsprechenden Arbeiten und die Deckung der Kosten festlegen.

Artikel 10.

Die Entnahme von Kies, Sand, Steinen, Eis, Schilf und anderen Stoffen aus den Oberflächengewässern kann erfolgen, soweit dadurch die Abflüsse, die Wasserstände, die Schiffahrtsrinne und das Gewässerbett nicht nachteilig beeinflusst werden. Die Entnahmebedingungen sind abzustimmen.

Artikel 11.

Zur Durchführung der Bestimmungen dieses Abkommens ernennt jeder Abkommenspartner einen „Bevollmächtigten der Regierung für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft an den Grenzgewässern“ im weiteren „Bevollmächtigter“ genannt, sowie dessen Stellvertreter. Die Namen des Bevollmächtigten und seines Stellvertreters werden dem Abkommenspartner auf diplomatischem Wege mitgeteilt.

Artikel 12.

(1) Die Bevollmächtigten können Vereinbarungen über die Durchführung dieses Abkommens treffen. Die Bevollmächtigten können sich die Bestätigung der Vereinbarungen durch die zuständigen Organe der Abkommenspartner vorbehalten.

(2) Die Bevollmächtigten teilen einander mit, welche Organe für die Erfüllung der sich aus diesem Abkommen ergebenden einzelnen Aufgaben eingesetzt werden.

(3) Die in Absatz 2 genannten Organe treten in dem Bereich, der von den Bevollmächtigten festgelegt wird, in direktem Kontakt.

Artikel 13.

(1) Die Bevollmächtigten werden in der Regel einmal im Jahr zusammentreffen, dabei werden die Verhandlungen abwechselnd in der Volksrepublik Polen und in der Deutschen Demokratischen Republik durchgeführt.

(2) Die Zusammenkünfte werden von dem Bevollmächtigten jenes Abkommenspartners einberufen, auf dessen Gebiet sie stattfinden. Unter dem Vorsitz dieses Bevollmächtigten wird die Zusammenkunft durchgeführt.

(3) Die Bevollmächtigten können zu diesen Zusammenkünften Fachberater hinzuziehen.

4. Ze spotkania Pełnomocników sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim.

5. Koszty związane z przeprowadzeniem spotkania pokrywa Umawiająca się Strona, na której terytorium odbywa się spotkanie. Koszty przejazdu i pobytu Pełnomocników oraz ich rzeczoznawców pokrywa każda z Umawiających się Stron we własnym zakresie.

Artykuł 14.

1. Przekraczanie granicy przez osoby zatrudnione na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przy realizacji lub kierowaniu pracami wynikającymi z niniejszej Umowy odbywa się na podstawie aktualnie obowiązującej umowy o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych między obu krajami.

2. Materiały, sprzęt, narzędzia i środki transportu, potrzebne na terytorium drugiej Umawiającej się Strony do prowadzenia prac wynikających z niniejszej Umowy, oraz przedmioty osobistego użytku osób zatrudnionych przy tych pracach mogą być zabierane ze sobą bez zezwolenia oraz bez opłat celnych i innych należności. Sprzęt, narzędzia, środki transportu, jak również nie zużyte materiały i przedmioty osobistego użytku powinny być przywiezione z powrotem.

Artykuł 15.

1. Tracą moc postanowienia dotyczące gospodarki wodnej, zawarte w Umowie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie żeglugi na wodach granicznych oraz w sprawie eksploatacji i utrzymania wód granicznych, podpisanej w Berlinie dnia 6 lutego 1952 roku, jak również w Protokole końcowym do tej Umowy. Traci także moc Protokół dodatkowy do wspomnianej Umowy.

2. Przepisy w sprawach gospodarki wodnej, ustalone na podstawie artykułu 30 Umowy wymienionej w ustępie 1 i Protokołu końcowego do tej Umowy, zachowują moc do czasu zawarcia odpowiednich porozumień przewidzianych w artykule 12 ustęp 1 niniejszej Umowy.

3. Umowa niniejsza nie narusza porozumień zawartych między Umawiającymi się Stronami w sprawach współpracy przy gospodarowaniu wodami Nysy Łużyckiej powyżej Zgorzelca oraz jej dopływów na tym odcinku. Wykonywanie tych porozumień będzie należało do zakresu działania Pełnomocników.

Artykuł 16.

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Artykuł 17.

Umowa niniejsza zawarta jest na okres dziesięciu lat. Ulega ona każdorazowo przedłużeniu na pięć lat, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem odpowiedniego okresu.

(4) Über jede Zusammenkunft der Bevollmächtigten wird ein Protokoll in zwei Ausfertigungen je in polnischer und deutscher Sprache aufgestellt.

(5) Die mit der Durchführung der Zusammenkünfte verbundenen Kosten trägt die Seite, auf deren Gebiet die Zusammenkunft stattfindet. Die Reise- und Aufenthaltskosten der Bevollmächtigten und ihrer Fachberater trägt jede Seite selbst.

Artikel 14.

(1) Der Grenzübertritt von Personen, die auf dem Gebiet des anderen Abkommenspartners mit der Durchführung oder Leitung der sich aus diesem Abkommen ergebenden Arbeiten beschäftigt sind, erfolgt auf der Grundlage des jeweils gültigen Abkommens zwischen beiden Ländern über die Zusammenarbeit und die gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten.

(2) Materialien, Geräte, Werkzeuge und Transportmittel, welche zur Durchführung der sich aus diesem Abkommen ergebenden Arbeiten auf dem Territorium des anderen Abkommenspartners nötig sind, sowie die Gegenstände für den persönlichen Bedarf der bei diesen Arbeiten beschäftigten Personen, können ohne Genehmigung und Zollgebühren und ohne andere Abgaben mitgenommen werden. Die Geräte, Werkzeuge und Transportmittel sowie die nichtverbrauchten Materialien und Gegenstände für den persönlichen Bedarf müssen zurückgeführt werden.

Artikel 15.

(1) Die wasserwirtschaftlichen Bestimmungen, welche im Abkommen zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Schifffahrt auf den Grenzgewässern und über die Ausnutzung und Instandhaltung der Grenzgewässer vom 6. Februar 1952 in Berlin abgeschlossen wurden sowie auch die des Schlußprotokolls zu diesem Abkommen und das Ergänzungsprotokoll verlieren ihre Gültigkeit.

(2) Die wasserwirtschaftlichen Vorschriften, die auf Grund des Artikel 30 des im Absatz 1 genannten Abkommens und des Schlußprotokolls zu diesem Abkommen herausgegeben wurden, behalten ihre Gültigkeit bis zum Inkrafttreten der entsprechenden im Artikel 12, Abs. 1, dieses Abkommens genannten Vereinbarungen.

(3) Dieses Abkommen berührt nicht die Vereinbarungen, die zwischen beiden Abkommenspartnern über die Zusammenarbeit bei der Bewirtschaftung der Gewässer der Lausitzer Neiße oberhalb Görlitz sowie der Zuflüsse aus diesem Abschnitt abgeschlossen wurden. Die Durchführung dieser Vereinbarungen wird dem Aufgabenbereich der Bevollmächtigten zugeordnet.

Artikel 16.

Das vorliegende Abkommen bedarf der Ratifikation und tritt mit dem Tage des Austausches der Ratifikationsurkunden in Kraft. Der Austausch der Ratifikationsurkunden erfolgt in Warschau.

Artikel 17.

Das vorstehende Abkommen wird auf die Dauer von zehn Jahren abgeschlossen. Seine Gültigkeit verlängert sich um jeweils fünf Jahre, wenn keiner der Abkommenspartner es auf dem Notifizierungswege sechs Monate vor Ablauf des entsprechenden Zeitraumes kündigt.

Umowę niniejszą sporządzono w Berlinie dnia 11 marca 1965 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i opatrzyli ją pieczęciami.

Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
mgr inż. *Janusz Grochulski*
Prezes Centralnego Urzędu
Gospodarki Wodnej
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

Z upoważnienia Rządu
Niemieckiej Republiki
Demokratycznej
dypl. inż. *Johann Rochlitzer*
Kierownik Urzędu
Gospodarki Wodnej
przy Radzie Ministrów
Niemieckiej Republiki
Demokratycznej

PROTOKÓŁ DODATKOWY

DO UMOWY MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ A RZĄDEM NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ O WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE GOSPODARKI WODNEJ NA WODACH GRANICZNYCH

Przy podpisaniu Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych uzgodniono, co następuje:

1. Rozrząd wód na dolnej Odrze poniżej Hohensaaten i administrację jazu w Widuchowej wykonuje Strona polska w porozumieniu ze Stroną niemiecką. Obsługę jazu w Widuchowej oraz urządzeń wpustowych i spustowych na polderach regulują aktualnie obowiązujące instrukcje, zatwierdzone przez Pełnomocników przewidzianych w artykule 11 Umowy.

2. Techniczne kierownictwo wspólnej akcji łodolamania sprawuje Strona polska.

3. Utrzymanie szlaku żeglownego w zakresie ustawiania znaków żeglugowych, sondowań podłużnych i poprzecznych, wspólnego ustalania potrzebnych dla żeglugi głębokości i szerokości oraz odnajdywania, oznaczania i usuwania zatopionych statków i innych przeszkód żeglugowych będzie nadal wykonywaną na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie żeglugi na wodach granicznych oraz w sprawie eksploatacji i utrzymania wód granicznych, podpisanej w Berlinie dnia 6 lutego 1952 roku.

Protokół niniejszy, który stanowi integralną część Umowy, sporządzono w Berlinie dnia 11 marca 1965 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
mgr inż. *Janusz Grochulski*
Prezes Centralnego Urzędu
Gospodarki Wodnej
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

Z upoważnienia Rządu
Niemieckiej Republiki
Demokratycznej
dypl. inż. *Johann Rochlitzer*
Kierownik Urzędu
Gospodarki Wodnej
przy Radzie Ministrów
Niemieckiej Republiki
Demokratycznej

Das vorstehende Abkommen wurde in Berlin am 11. März 1965 in zwei Exemplaren je in polnischer und deutscher Sprache ausgefertigt, wobei beide Texte die gleiche Gültigkeit haben.

Zum Beweis dessen haben die oben genannten Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und gesiegelt.

Im Auftrage der Regierung
der Volksrepublik Polen
Mgr. inż. *Janusz Grochulski*
Präsident des Zentralamtes
für Wasserwirtschaft
der Volksrepublik Polen

Im Auftrage der Regierung
der Deutschen Demokratischen
Republik
Dipl.-Ing. *Johann Rochlitzer*
Leiter des Amtes für Wasser-
wirtschaft beim Ministerrat
der Deutschen Demokratischen
Republik

ZUSATZPROTOKOLL

ZUM ABKOMMEN ZWISCHEN DER REGIERUNG DER VOLKSREPUBLIK POLEN UND DER REGIERUNG DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT AUF DEM GEBIET DER WASSERWIRTSCHAFT AN DEN GRENZGEWÄSSERN

Bei der Unterzeichnung des Abkommens zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft an den Grenzgewässern wurde folgendes vereinbart:

1. Die Wasserverteilung auf der Unteren Oder unterhalb Hohensaaten und die Verwaltung des Wehres Widuchowa führt die polnische Seite im Einvernehmen mit der deutschen Seite durch. Die Bedienung des Wehres Widuchowa und der Ein- und Auslaufbauwerke der Polder wird nach den jeweils gültigen, von den Bevollmächtigten gemäß Artikel 11 des Abkommens bestätigten Vorschriften geregelt.

2. Die technische Leitung des gemeinsamen Eisabbruches erfolgt durch die polnische Seite.

3. Die Instandhaltung der Schifffahrtsrinne hinsichtlich der Aufstellung von Schifffahrtszeichen, der Längs- und Querpeilungen, der gemeinsamen Festlegung der nötigen Tiefen und Breiten für die Schifffahrt, der Auffindung, Kennzeichnung und Beseitigung gesunkener Schiffe und anderer Schifffahrtshindernisse wird weiterhin nach dem Abkommen zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Schifffahrt auf den Grenzgewässern und über die Ausnutzung und Instandhaltung der Grenzgewässer vom 6. Februar 1952 durchgeführt.

Das vorliegende Protokoll, das integrierender Bestandteil des Abkommens ist, wurde in Berlin am 11. März 1965 in zwei Exemplaren je in polnischer und deutscher Sprache ausgefertigt, wobei beide Texte die gleiche Gültigkeit haben.

Im Auftrage der Regierung
der Volksrepublik Polen
Mgr. inż. *Janusz Grochulski*
Präsident des Zentralamtes
für Wasserwirtschaft
der Volksrepublik Polen

Im Auftrage der Regierung
der Deutschen Demokratischen
Republik
Dipl.-Ing. *Johann Rochlitzer*
Leiter des Amtes für Wasser-
wirtschaft beim Ministerrat
der Deutschen Demokratischen
Republik

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 29 czerwca 1965 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*